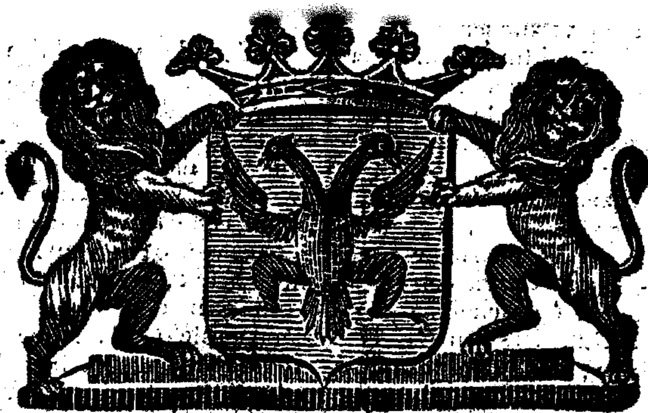
A°. 1826. N°. 117

ARNHEMSCHE COURANT.

Dingsdag den 3 October.

FRANKFORT, den 29. September.

Volgens tijdingen uit Weenen, houdt men zich aldaar overtuigd, dat de Porte de door Rusland opgegevene artikels wel vóór den 7. October aannemen zal, te meer vermits Konstantinopel door den jongsten brand aanmerkelijke schade geleden heeft, en de Porte zich dus bezwaarlijk aan de wisselvalligheid eener onzekere toekomst zal wagen. Te Weenen had men ook uit Moskou berigt, dat Keizer *Nicolaas* den 25. September naar Petersburg zou terugkeeren.

Ten aanzien van de onderhandelingen te Ackerman, heeft men van goeder hand berigten, welke grond geven om het behoud van den vrede te verwachten. Reeds tijdens het verblijf van den hertog van *Wellington* te Petersburg, in April dezes jaars, is volgens die berigten, bij de conferentien met den graaf *van Nesselrode*, de genoegdoening behandeld, waarop Rusland van zijde der Porte aanspraak heeft. De hoven van Londen en Petersburg zijn toen overeengekomen, dat in het uiterste geval van krijgstoerusting, geen dezer hoven immer op vergrooting van gebied aanspraak zou maken. De hoven van Weenen, Berlijn en Parijs hebben, zegt men, later deze beginselen ook omhelsd. Weigert nu al de Porte aan de Russische vorderingen te voldoen, hetwelk onder de tegenwoordige omstandigheden niet te verwachten is, zoo dreigt Rusland eenvoudig, Moldavie en Wallachije zoo lang te bezetten tot hare, door alle mogendheden gebillijkte eischen door de Porte vervuld zijn. Eene formele vredebreuk is derhalve weinig te duchten; maar eene krachtige bedreiging van Rusland zou te minder bevreemden kunnen, daar de ondervinding geleerd heeft, dat de Porte altijd slechts door ernstige bedreigingen bereidwillig is te maken.

Door buitengewone gelegenheid, heeft men berigten uit Konstantinopel tot den 6. dezer. Volgens dezelve zou het den heer *Minciakij* eindelijk gelukt zijn, den reis-effendi te bewegen, om uitgebreidere instructien naar Ackerman te zenden, en daardoor de schikkingen met Rusland te bevorderen. Men zeide, dat den 16. Augustus twee Tartaren met brieven daaromtrent naar Ackerman waren gezonden. — Het getal der in de rijkste wijken van Konstantinopel afgebrande huizen wordt op 5000, en de schade op ten minste 300 millioen begroot. Men heeft daaromtrent echter nog geene juiste opgaven. De sultan heeft zich bijzonder door ijver en veerkracht bij het blusschen van den brand onderscheiden. Volgens verzekering der Turken zouden er slechts 500 menschen bij omgekomen zijn.

WEENEN, den 24. September.

De *Oostenrijksche Beobachter* behelst heden de volgende berigten uit Konstantinopel, den 7. dezer, welke met buitengewone gelegenheid zijn ontvangen:

» De terugbrenging der vaan van den profeet, welke door den geweldigen brand den 31. Augustus gestoord werd, heeft den 2. dezer plaats gehad. Deze brand, die bijna een achtste gedeelte dezer onmetelijke hoofdstad (ongeveer zes duizend huizen) verteerde, heeft 36 uren geduurd; de hevigheid van den wind, het gebrek aan water en de buitengewone droogte verijdelden de hulp, welke de overheid allerwege tot blussching van den brand met onvermoeiden ijver aanbragt. De verbazende magazijnen, onder den naam van *Chans*, *Besestins* en *Tscharschis* bekend, de hotels van bijna alle ministers en waardigheidbekleeders des Rijks, het paleis van den groot-vizier, de *hooge Porte* genaamd, het paleis van den Armenischen patriarch benevens de patriarchale kerk, en verscheiden andere openbare gebouwen zijn in de asch gelegd; het verlies der regering wordt op meer dan zes millioen piasters begroot, dat van de Turksche zoo wel als Armenische kooplieden enz., op vijftig millioen piasters. Men heeft tot dus verre niet bepaald kunnen te weten krijgen, of dit groote ongeluk aan toeval of aan kwaadwilligheid zij toe te schrijven; om verscheidene redenen, zegt de *Beobachter*, moet men gelooven, dat, wanneer de oorsprong van den brand in een toeval ligt, de verspreiding het werk der misnoegden was; want het is zeker, dat de brand sprongen maakte, die noch aan de rigting, noch aan het geweld van den wind kunnen toegeschreven worden.

» De maatregelen van den groot-vizier en den seraskier waren even krachtig als snel. Meer dan 8000 man troepen en vier batterijen veldgeschut waren binnen in het serail in slagorde gesteld, alle straten waren met soldaten bezet, en nergens waagde het oproer zich te toonen. De sultan heeft alle poorten van zijn paleis openen laten, om de ongelukkige familien op te nemen, die eene schuilplaats zochten; verscheiden duizenden vrouwen en kinderen zijn in paleizen, welke der regering toebehooren, gehuisvest geworden, andere hebben rijkelijke ondersteuning in geld bekomen. Een gedeelte der magazijnen zal op koste van de regering weder opgebouwd worden, en de bouw der nieuwe kazernen is, tot dat in deze noodzakelijke bergplaatsen voor den handel weder voorzien is, uitgesteld geworden.

» De groote meerderheid des volks schrijft dit ongeluk aan de gruwzame wraak der janitsaren toe, die een voorwerp van algemeene verwensching geworden zijn. De Groote Heer heeft eenen firman, die aanleiding tot ontevredenheid en weerwraak kon geven, herroepen.

» De legerplaats in het binnenste des serails is, na de terugbrenging der vaan van den profeet, opgeheven, en de groot-vizier, verzeld van het geheele ministerie, heeft het paleis van den voormaligen aga der janitsaren betrokken, hetwelk na de gebeurtenissen van den 15. Junij den mufti was aangewezen. Laatstgemelde zal van den sultan een ander lokaal bekomen.

» Volgens tijdingen uit Ackerman, die te Konstantinopel zijn ontvangen, hadden de Russische gevolmagtigden aan de Turksche commissarissen, in eene der laatste conferentien alle vorderingen voorgelegd, welke Rusland op de Porte maakt in opzigt tot de vestingen aan de Aziatische kusten, de nog bestaande verschillen en hetgeen de betrekkingen van vrede en vriendschap tusschen de beide rijken moet bevestigen. Daar de Turksche commissarissen verklaarden, hierover berigt aan hunne regering te moeten zenden, is de 7. October als uiterste termijn gesteld, binnen welken het antwoord der Porte moet gegeven zijn. Sedert de aankomst der koeriers met deze tijding, hebben reeds verscheidene raadsvergaderingen plaats gehad.

MOSKOU, den 12. September.

Men verwachtte, dat bij gelegenheid der krooning eenige verzachting van straf zou verleend worden aan degenen, die in de zamenzwering gewikkeld waren. Deze hoop is niet bedrogen geworden. De Keizer heeft den 3. September eene ukase aan den senaat gezonden, waarbij de straf voor diegenen, welke tot altoosdurenden dwangarbeid veroordeeld waren, tot op 20 jaren, voor hen, die voor 20 jaren, tot op 15 jaren, van 15 op 10 jaren, van 12 op 8 jaren, van 10 op 6 jaren, van 8 op 5 jaren, van 5 op 3 jaren en van 2 op 1 jaar verminderd wordt. De veroordeelden zullen vervolgens naar Siberie gezonden worden. De zaamgezworenen, die voor een onbepaalden tijd naar Siberie verbannen waren, zullen daar slechts 20 jaren verblijven.

— Volgens een bevel van den Keizer, moet men aan alle militairen, die een eereteeken dragen en 20 jaren getrouw gediend hebben, de keus overlaten, of zij willen blijven voortdienen tegen genot van eene driedubbele soldij, of de dienst verlaten, om pensioen te trekken of eenen voordeeligen post te bekleeden.

— De generaal *Paskewitsch* trekt naar de grenzen van Perzie met twee afdeelingen infanterie, en de generaal *Illowinsky* met 20 duizend kozakken. Aldaar zullen zij de verdere bevelen van Z. M. afwachten.

WEIMAR, den 19. September.

Eergisteren heeft men met groote plegtigheid het borstbeeld van *Schiller*, een meesterstuk van den heer *Dannecker*, in de groot hertogelijke bibliotheek ingewijd. Dit feest, waartoe men sedert langen tijd de voorbereidselen in gereedheid bragt, was uitgesteld tot de komst van den zoon van dien vermaarden dichter, den heer *Ernst von Schiller*, assessor bij het koninklijke geregtshof van appel te Keulen. Op denzelfden dag, heeft de zoon van dien onsterfelijken dichter, in naam van de beide familien *von Schiller* en *Wollzogen*, den hoofdschedel van zijnen vader in de groot-hertogelijke bibliotheek van Weimar plegtstatiglijk overgebragt. Dezelve is geplaatst in het midden van het voetstuk, waarop het marmeren en wel gelijkende borstbeeld van *Schiller* staat. De plegtigheid werd besloten met eene, op de omstandigheid toepasselijke redevoering, welke de kanselier *Muller* hield.

ZURICH, den 23. September.

Het kanton Graauwbunderland heeft eene provisionele ordonnantie tegen het proselijtenmaken uitgevaardigd. Bij dezelve wordt verboden de leden van de eene eeredienst tot eene andere over te halen, bijzonder door het aanbod van tijdelijke voordeelen. Alle magten zijn verpligt, de pogingen van dien aard, welke men op haar grondgebied zou kunnen in het werk stellen, met eene boete, gevangenis of verbanning, zoo de schuldigen niet tot de gemeente behooren, te straffen. Niemand beneden de 20 jaren kan van de eene godsdienst tot de andere overgaan, zonder de toestemming van zijne ouders of voogden. Bekeeringen van dien aard worden gehouden als niet gedaan. De ouders, wier kinderen vóór dien ouderdom eene andere eeredienst omhelzen, kunnen dezelven geheel en al onterven.

BRUSSEL, den 29. September.

Daar sommigen de ramp te Ostende aan kwaadwilligheid toeschrijven, heeft daaromtrent een regterlijk onderzoek plaats. Tot dus verre weet men echter niet, dat iemand in hechtenis is genomen. — De regering van Ostende heeft de ontruiming van verscheidene huizen bevolen, die dreigen in te storten. Een staat der verliezen is aan den gouverneur der provincie gezonden, ten einde onderstand voor de ongelukkig gewordenen te verkrijgen.

ARNHEM, den 2. October.

In eenen brief uit Vriesland meldt men het volgende:

Alle buiten wonende huisgezinnen schijnen even zeer aan de ziekte blootgesteld als de lagere klassen. Het vooruitzigt is donker, zoo wij niet spoedig stormen krijgen, die de kwade dampen verdrijven: de aard van de ziekte verergert.

De heer gouverneur van Vriesland heeft deze week eenen maatregel genomen, waarvan men zich de beste gevolgen voorspelt. Behoorlijke reiniging in ligging en kleeding, gepast voedsel en goede verzorging, schijnen van het uiterste belang om de ziekte te stuiten, en het is om zulks, zoowel aan bedeelden als aan niet bedeeld wordende behoeftigen te bezorgen, dat de gemeente-besturen zijn aangeschreven, om te zorgen, dat alle armen-kassen met eene onbekrompene hand hunne uitdeelingen doen, en om uit de gemeente-kassen door bijzondere commissien aan alle ingezetenen, die, zonder bedeeld te worden, echter buiten staat zijn zich zelven het noodige te verschaffen, alle onderstand en hulp toe te laten brengen. Zoo de diakonien enz. te kort mogten schieten, moet de gemeentekas hen schragen. Op die wijze kan er eene geregelde hulp toegebragt worden, en de commissien, die zich daar mede belasten, zijn niet gebonden aan het product eener inzameling, maar kunnen onbeschroomd alles aanwenden, wat voor de lijdenden noodig en nuttig is.

Mengelwerk.

DESPOTISMUS.

De helsche dwingelandij der CALIGULA's en NERO's moge ons doen terug beven; hunne gruwelen ons afgrijzen baren en tot den uitroep brengen: hoe heeft de aarde zulke monsters kunnen dragen en Gods bliksem hen niet verplet bij het plegen hunner ongehoorde euveldaden! — de tirannij en vloekbare wreedheid, de schaamtelooze en alles overweldigende hebzucht van den tegenwoordigen Turkschen dwingeland, voeren onze verbazing, wat zeg ik, onze verafschuwing tot eenen nog hoogeren trap. De eerste bogen hunne knieën voor afgoden, wier verzoening zij door offeranden meenden deelachtig te kunnen worden. De laatste buigt zich dagelijks, met huichelende vroomheid, voor den Eeuwigen, Almagtigen Schepper en Onderhouder van al wat leeft, en beroemt zich op den edelen titel van geloovige; hij ademt in eene eeuw, waarin de leer der menschenliefde haar weldadig licht alom verspreidt, en desniettegenstaande zien wij hem aanhoudend de gruwelijkste onregtvaardigheid en strafschuldigste wreedheden plegen. (Wij bedoelen hier niet zijne gruweldaden tegen de Grieken; want die blijven in zijn oog rebellen; maar tegen zijne Turksche en Joodsche onderdanen.) Wat anders dan onregt-

vaardigheid, hebzucht en dwingelandij is het, dat hij vermogende Israëlieten doet ombrengen, ten einde hunne aanzienelijke bezittingen meester te worden; dat hij aan rijke Muzelmannen geschenken, zoo het heet, door hem zelven vervaardigd, te huis zendt, met aangehechte briefjes, waarop de prijs staat uitgedrukt, waarvoor zij die bekomen; dat hij zich de dweepzucht zijner geloofsgenooten ten nutte maakt, om aan hun geheiligd water te verkoopen tegen buitengewoon hooge prijzen; in één woord, dat hij, met het leven en de bezittingen zijner onderdanen speelt, naar willekeur, wanneer het met zijn belang strookt en hij daardoor zijne schatkist met aanzinelijke sommen kan stijven. — En met zulk een' huichelaar, met zulk een' verkrachter van vorstelijke en menschelijke pligten, van regt en billijkheid, staan de eerste Staatsbestuurders van *Europa* in de vriendschappelijkste en naauwste betrekking; hem, den onbeschaamdsten van alle tirannen, bewijzen zij hulde en eerbied, toonen zij broederlijke genegenheid, ja, dat meer zegt, bieden zij regtstreeksche of zijdelingsche hulp ter verdelging van zedelijke en maatschappelijke vrijheid en ter uitbreiding van het gruwelijkst despotismus! Met het evangelie des vredes en der christelijke liefde in de eene, en het wraakzwaard tegen ongelukkige verdedigers hunner heiligste regten in de andere hand, treden zij hem te gemoet, om hem te verzekeren, dat zij zijne bondgenooten zijn en wenschen te blijven. Welk een gedrag!

Maar het is geen raadsel meer, waarom dit verbond van vriendschap tusschen de belijders van het Christelijk geloof en den aanklever van MAHOMETS bijgeloof, tusschen de zoogenoemde vereerders van duisternis en gewetensdwang bestaat. De eersten zijn doof voor de stem der rede en der menschelijkheid, en handelen overeenkomstig hun staatkundig instinct; zij zijn blind voor het licht der waarheid en weten geenen anderen weg te vinden, dan dien zij eenmaal hebben leeren bewandelen. Wat kan men dan van dooven en blinden anders verwachten, voor wie nooit een afzonderlijk instituut heeft bestaan, waar men hun de grootheid hunner pligten en de mogelijkheid om voor verdrukten heil en geluk te weeg te brengen, heeft onderwezen. Eigenbelang, die aangeboren neiging van het menschdom, heeft in hen geene leiding noch verfijning ondergaan: derzelver oorspronkelijke ruwheid straalt in al hunne handelingen door; daarenboven zijn volksbeschaving en verlichting in hunne schatting louter onkruid, dat op den akker, waar zij het gebied voeren, met wortel en tak moet worden uitgeroeid; dat niets dan zin- en zielbedwelmend vergif voortbrengt; onkruid, hetwelk, ja in sommige oorden van *Europa* welig opschiet en zelfs bekoorlijke vruchten draagt, maar ook daar de nadeeligste zaden zal afwerpen, die weder ontkiemd en tot wasdom gekomen, voor het heilzame graan der domheid en dweepzucht eindelijk geen plekje gronds meer zullen overlaten. Wat toch, zoo vragen zij in hun harte, zijn Vorsten, zonder den titel en de vereischten van zelfheerscher? en de vleijerij fluistert hun in: automaten onder het beheer van een revolutionair volk. Maar wij vragen op onze beurt, wat wordt er van het volk als de vorst zich zelven niet weet te beheerschen, als hij een dwingeland of een dwaas is, of aan den leiband van trotsche, eigen grootheid zoekende hovelingen loopt. En wij antwoorden: slaven. Maar de tijden van slavernij en middeleeuwsche heerschzucht zijn voorbij en komen nimmer weder; de minderjarigheid der volken is geëindigd; wee de gekroonde voogden, die hun het wettige, vaderlijke erfgoed niet behoorlijk in handen geven, zedelijke vrijheid namelijk en burgerlijke regten! D. B.

OVER DE NEGOTIE IN DOODSBEENDEREN.

Alles in de natuur moet aan deszelfs bestemming beantwoorden, en deze bestemming is daarin gelegen, dat het, wanneer het in deszelfs tegenwoordige gedaante en verbindtenis aan het geheel niet meer dienstbaar zijn kan, opgelost worde, ten einde deszelfs bestanddeelen in eene andere zamenstelling nuttig worden.

Het menschelijk ligchaam is uit de aarde genomen, en uitdrukkelijk heeft God tot den mensch gezegd, dat dezelve tot stof zou wederkeeren, waar hij uit genomen was. Aan deze bestemming kan hij nu nooit beter voldoen, dan wanneer zijne beenderen na zijnen dood tot poeder gemalen worden, om er het land mede te mesten. Dit wordt te *Hull* in *Engeland* gedaan.

Ik heb laatst gelezen, dat door de aanmerkelijke verzending van dit zonderling artikel, ook uit onze havens, »de stille rust onzer voorvaderen op de kerkhoven maar al te schandelijk bedreigd wordt."

De steller schijnt dus van oordeel te zijn, dat de gebeenten van de voorvaders de voorvaders zelve zijn. Men zal zeggen: »dit is eene spreekwijs." Goed dan! maar dan denkt de steller zeker, dat de graven der voorvaderen nooit schoon gemaakt zijn, maar derzelver rust altijd is ontzien; behalve dat hij zeker zal ontkennen, dat de fijnere en vloeibare deelen van die voorvaderen als damp vervlogen zijn, en reeds aan andere schepselen bestanddeelen hebben geleverd. — Indien het verblijf in het graf eene zoo stellige rust en de verwijdering der beenderen uit het graf eene storing van deze rust is: dan zijn een ontzettend aantal menschen van dezelve verstoken gebleven, b. v. zij die in de zee verdronken, of op andere wijze zonder begrafenis gebleven zijn. — En wat wordt er van de rust dergenen, met wier beenderen de siroop gezuiverd wordt? Of men moest deze rust de zoetste verkiezen te noemen. — Nu, ik voor mij vindt de rust der voorvaderen minder schandelijk gestoord, en zal de mijne minder schandelijk gestoord achten, door het vermalen van hunne en mijne gebeenten tot stof, om den akker mede te voeden en het leven der gewassen te onderhouden, dan wanneer ze eerst in het knekelhuis geworpen, en de hemel mag weten waar? naderhand weggestopt worden. De oude Romeinen verbrandden hunne dooden. Het is waar, vertering door het vuur, dat oudtijds voor het beste zuiveringsmiddel en het zinnebeeld der Godheid zelve gehouden werd, en zulks onder plegtigheden, heeft meer eerwaardigs dan het fijnmalen; maar komt toch, wat de rust aangaat, op hetzelfde neer.

Ik wil den eerbied voor de voorouderen, en het schoone zinnebeeld der rust in het graf niet belagchelijk maken. Integendeel, indien het mij gevraagd wierd of ik, buiten noodzakelijkheid, de gebeenten van eenen der mijnen naar *Hull* wilde zien zenden, om gemalen te worden, ik zou »neen" zeggen. Maar wanneer eenmaal de boedel zoodanig door elkander ligt, dat ik niet meer weet, welke de gebeenten van mijnen grootvader, en welke die van NATHAN den groentejood zijn, die mijne vrouw bedroog waar hij maar kon: laten zij ze dan maar te zamen naar *Hull* zenden, en de mijne, wanneer het zoo ver komt er bij, om in broederlijke vereeniging, hoedanige het leven niet vertoont, tot nut van het algemeen op den akker te dienen; want zij zouden ons toch niet altijd laten liggen. — En of nu juist door den uitvoer van beenderen naar *Hull*, de rust der voorvaderen op de kerkhoven op eene *schandelijke* wijze bedreigd wordt, valt zeer te betwijfelen; want de verzenders zullen toch wel de kerkhoven niet gaan plunderen; en wanneer er eerst eene scheepslading beenderen bij elkander is, zonder dat men weet wien ze ooit hebben toebehoord: wel nu, de koopman houdt van negotie, daar wordt het gebeente, dat anders toch tot niets meer deugt, niet door onteerd, en — wij wilden eens een der millioenen proefjes, die er gegeven zouden kunnen worden, aanwijzen van declamatie waar geen woord waarheid in steekt.

HAYDN.

Onder de veelvuldige eerbewijzen, dezen onsterfelijken componist te beurt gevallen, mag men het doctoraal diploma door de Hoogeschool te *Oxford*, aan hem uitgereikt, als een der belangrijkste noemen. Die eer viel zelfs geen' HÄNDEL te beurt, en, indien de overlevering waarheid behelst, dan genoten slechts vier beroemde kunstenaars deze onderscheidende eer, gedurende de laatstverloopene eeuw. Ten blijk van erkentenis, is het eene aangenomen gewoonte, dat de benoemde doctor der universiteit eene proeve van zijn kunst-talent aanbiedt. Ook HAYDN voldeed aan dit gebruik, en wel op eene hem waardige en alleen eigene wijze. Hij zond aan den president der hoogeschool een blad muzijk, zoo kunstig zamengesteld, dat, hoe men het wendde of keerde, hetzelve altijd eene welluidende thema bevatte, welks heerlijke melodij de bewondering van iederen kunstenaar en kunstvriend ten top deed stijgen.

Als een bijzonder bewijs zijner vlugheid in het componeren s'rekke het navolgende:

Zeker Oost-Indisch zee-kapitein kwam op eenen morgen bij HAYDN en verzocht hem om eenen vrolijken marsch voor zijn volk te componeren, met aanbod van dertig guinjes, en onder voorwaarde, dat hij dien denzelfden dag moest hebben, omdat hij den volgenden morgen naar *Calcutta* vertrok. HAYDN beloofde hem aan zijn verzoek te zullen voldoen. De zeeman vertrok, en de componist zijne piano geopend hebbende, had binnen eenige minuten den marsch gereed. Eene hem eigene kieschheid, niet zoo algemeen in alle kunstenaars van naam aan te treffen, deed hem intusschen het besluit opvatten, om nog twee marschen, behalve den bestelden te componeren, daar de beloofde prijs hem te hoog voorkwam voor zulk een' geringen arbeid. De kapitein komt op het bepaalde uur en vraagt om zijn' marsch. HAYDN speelt denzelven den Oost-Indievaarder voor; die de dertig guinjes oogenblikkelijk neêrtelt; den marsch in zijne portefeuille sluit en, eer HAYDN den tijd heeft hem een enkel woord te zeggen, hoogst voldaan henen snelt. Daar stond nu de kiesche kunstenaar met zijne beide andere stukken, niet wetende waar hij den zonderlingen man zal kunnen vinden. Hij loopt naar de beurs, onderzoekt naar den naam van het schip en zendt, zoo spoedig mogelijk, de beide marschen, met een beleefd briefje, aan den bewusten kapitein. Maar hoe verwonderd was hij niet, dezelve kort daarop terug te ontvangen, met de eenvoudige boodschap: »Het bestelde werk is in allen opzigte voldoende en de prijs daarvoor betaald, niet te hoog. De nevensgaande marschen behooren aan den componist." HAYDN teleur gesteld in zijne kiesche bedoeling, wierp dezelve dadelijk op het vuur, en was gedrongen, volmondig te bekennen, dat de ruwe zeeman hem in edelheid en beschaving had overtroffen.

EENE OPLOSSING VAN HET RAADSEL DER EUROPEAANSCHE REVOLUTIE.

Onder dezen titel is te *Londen* een kluchtig werkje verschenen, van het begin tot aan het einde (voor zoo ver het als ernstig kan beschouwd worden) namelijk een hekelschrift op bijna al de partijen, die in den laatsten oorlog hebben deelgenomen. Men geeft voor, dat het door eenen ultra-Franschman, eenen boezemvriend van LODEWYK XVI. en van KAREL X. is o g maakt, die alle de afgrijsselijkheden der Fransche omwenteling aan de heerszucht van den laatsten Koning LODEWYK XVIII. en aan de onderhandsche streken zijner vrienden, de Jezuiten, toeschrijft. Het boek kwam zonder naam van schrijver, drukker, noch uitgever in het licht. In de inleiding verbindt de schrijver zich, den man te doen kennen, die de eenige oorzaak geweest is van de rampspoeden, welke *Frankrijk* getroffen en van de onlusten, welke een groot gedeelte van *Europa* bezocht hebben. Hij onderneemt, om te bewijzen, dat MONSIEUR (naderhand LODEWYK XVIII.) bijna van zijne kindsheid af, door de Jezuiten bestuurd, het plan gesmeed had tot het bewerken van het ongeval, dat zijn gezin en zijn vaderland in rouw gedompeld heeft. Hij belooft al zijne lezers volmondig te overtuigen, dat LODEWYK XVIII. de bewerker der Fransche omwentelingen geweest is; dat de groote massa des Franschen volks slechts als een blind werktuig gediend heeft, in de uitvoering zijner boosaardige oogmerken; dat de overweldiging van den troon zijns broeders het eerste hoofddoel was van den overweldenaar; dat de ongelukkige LODEWYK XVI. door hem was opgestookt, om een sijsthema van inwendig bestuur en buitenlandsch bondgenootschap aan te nemen, hetwelk ingerigt was, om alle die gevolgen na zich te slepen, welke er werkelijk uit voortgesproten zijn; dat de opstokers van de staten-generaal, van de constitutionneele vergadering, of van de conventie onderworpen waren aan de directie van den koninklijken zamenzweerder; dat de gepleegde moordenarijen te *Parijs* en te *Versailles*, welke de koningsgezinden verstrooiden, door zijne geheime agenten bewerkt waren, om de emigratie te veroorzaken, welke de schatkist met roof en in beslag genomene goederen verrijkte; dat de diefstallen door het fransche revolutionaire gouvernement gepleegd, onder zijn beheer en toevoorzigt tot in de andere staten van EUROPA verspreid zijn geworden, om derzelver werkelijke autheurs te verbergen; dat de moordenaars van LODEWYK XVI. niet alleen voor derzelver misdaad betaald werden, maar aan hen zelfs vergiffenis en hooge eerambten zijn toegezegd; zoodra de broeder den troon zoude beklommen hebben; dat de andere mogendheden van *Europa* een verbond hadden aangegaan met den aanstaanden troonbekleeder, onder beding, dat zij de Fransche anarchie zouden helpen handhaven, indien *Frankrijk* voor derzelver troepen mogt geopend worden; dat deze bepalingen naderhand zijn nagekomen en vervuld; dat de verschijning van LODEWYK XVIII., of LOUIS LE DESIRÉ in *Parijs* in 1814 en zijne herstelling op den troon der Bourbons, destijds en in 1815, en de verdeeling van *Frankrijk* en de onregtmatige eischen van geduchte schadevergoedingen, de vereffening was der openstaande rekening van laatstgemelden monarch, met de Europische mogendheden.

Men schrijft dit werkje aan eenen Jezuit toe, die daardoor de aanvallen op zijne partij belagchelijk heeft willen maken.

MIDDEL TEGEN BESMETTING.

Voor eenigen tijd las de ondergeteekende *Leighs Picture of London* 1826, of *Cosmographie van Londen;* in welke hij vond de navolgende opmerkingswaardige aanmerking:

Voor den jare 1666 was *Londen* eene plaats of stad, opgehoopt met inwoners. Jaarlijks in den herfsttijd woedden er allerhevigste epidemische ziekten en pest. Duizenden van gegoede inwoners vlugtten naar buiten, om den doodenden engel te ontgaan; de geheele stad scheen uitgestorven te wezen; duizenden, die niet vlugten konden, vonden hunnen dood binnen derzelver muren; straten stierven ledig, het getal der gezonden was bijna ontoereikend om de dooden te begraven; kuilen werden er gemaakt, in welke rijk en arm, oud en jong, geworpen werden, zonder de minste formaliteiten; de ellende was ten hoogsten top gestegen; men zag alle avonden, bij toortslicht, in alle straten een man met eene bel, bellende en roepende: *brengt uwe dooden uit;* terwijl langzaam eene kar volgde, op welke de lijken geplaatst werden. Dikwijls zeiden de buren: ga in dat of dat huis, haal er de dooden uit, er leeft niemand meer. De lijken werden vervolgens geworpen in de daartoe gemaakte kuilen, met ongebluschte kalk bestrooid, en zoo bleef de toestand van *Londen* tot 1666, in welk jaar er een woedende brand ontstond, die de geheele stad scheen te zullen verwoesten. *Londen* was in vele

oorden gebouwd van houten huizen, die bepekt en beteerd waren. Na dezen brand werd *Londen* nimmer weder door pest of besmettelijke ziekten bezocht, en nergens vindt men in eene zoo groote wereldstad minder ziekten dan in *Londen*; slechts gewone sterfte heeft er plaats en niets meer.

Groningen en andere plaatsen lijden veel door eene heerschende ziekte. Hoezeer in den aanvang niet kwaadaardig of besmettelijk, wordt zij zulks ligt met den tijd: de lucht wordt besmet door de vele zieken en dooden, te meer daar de lijken in de kerken en op de kerkhoven in de stad begraven worden. Het saisoen is warm, zonder wind; de levenslucht vermindert; de stiklucht vermeerdert; de woningen en straten worden met onzuivere lucht besmet, en naar mate de zieken, sterfgevallen en begrafenissen in de stad vermenigvuldigen, wordt de lucht meer en meer onzuiver en tot inademing ongeschikt en nadeelig voor alle levendige wezens.

Wenschelijk ware het, dat geen lijken begraven wierden binnen bemuurde steden, en zulks op gezag der hooge magt wierd belet!

De vraag is: waardoor wordt de besmetting tegengegaan en een stroom van versche lucht aangevoerd. Ik antwoord door vuur, waardoor de lucht verdund en uiteen gezet wordt en gelegenheid gegeven tot aanvoer van een nieuwen stroom van lucht; bedorvene en besmette dampen, welke in de lucht aanwezig zijn, verliezen zich. Ik zal niet onderzoeken de ontwikkelingen van terpentine, noch het zout der planten, noch derzelver zuurstof, welk uit het verbrande geteerde hout ontstaan; maar alleen dit zeggen, dat teer en verdere ontwikkelde zout en zuurstof, een behoedmiddel zijn tegen besmettingen en bedorvene lucht; herstellende en in zuivere levenslucht herscheppende. Dat het hout veel zuurstof bezit, ziet men door de hout-azijn van BEHR, (waarvan zoo loffelijke melding gemaakt is in de Konst- en Letterbode), alle andere kunst-azijnen in kracht en smaak ver overtreffende, en is de zuurstof niet die stof, waardoor de lucht en adem, als de lucht tot inademing geschikt gemaakt wordt? Berken- en Beukenhout dewert eene verbazende hoeveelheid zuurstof, door vuur ontbonden. Mijn voorstel is dan, om in alle opene plaatsen en ruime straten, steenen bruggen enz., eene genoegzame hoeveelheid van teertonnen of geteerde takkebossen te zamen te brengen, dezelve gelijktijdig in brand te steken, onder de noodige voorzorgen, waardoor de lucht verdund, gezuiverd en van alle besmettingen ontdaan wordt, dus een middel, waarvan de gevolgen allerheilzaamst kunnen zijn, en hetwelk met weinig kosten te beproeven is. De twijfelaren verwijze ik naar LEIGHS *Beschrijving van Londen* zelve. — Ik heb het gezegd.

Zwolle, den 26. September 1826. J. SCHNEBBELIE.

IERSCH BYGELOOF.

De navolgende jaarlijksche vertooning van ongerijmde godsdienst-plegtigheden heeft plaats gehad te *Armore*, in het land van *Waterford*.

Den 24. Julij (1826), zijnde de dag, welke door de R. K. kerk aan den heiligen DECLAN, den beschermheiligen van dat distrikt is toegewijd, kwamen er eenige duizende van menschen van allerlei jaren en geslacht bij die gelegenheid te zamen. Het grootste gedeelte des uitgestrekten zeestrands, hetwelk den westelijken oever van *Ardmore-Baai* uitmaakt, was, letterlijk gesproken, geheel en al met eene ondoordringbare massa van volk overdekt; lange rijen van tenten en kraampjes, in welke Whisky enz. enz. verkocht werd, stonden langs den zeekant geschaard: hebbende het geheel, op zekeren afstand, al het voorkomen van eene uitgestrekt kamp. Iedere tent had haar groen vlaggetje, hetwelk boven uit den nok in de lucht wapperde en met een of ander vaderlandslievend opschrift of motto prijkte. Eene zeer groote vlag waaide boven al de anderen uit, en in deszelfs midden las men de woorden: *Villiers Stuart for ever.* Zij, die door een godsdienstig gevoel naar dit oord waren gedreven, begonnen bij het aanbreken van dien dag derzelver vrome oefeningen (bijna in eenen staat van naaktheid) met onder door de rots van St. Declan heen te kruipen. Het mannelijk gedeelte der vergadering had slechts het hemd aan; de vrouwen niets dan derzelver onderrokken boven de knieën opgespeld, en sommige der allervroomsten deden deze plegtigheid zelfs zonder rokken uit. 290 personen van beide geslachten knielden, aldus toegetakeld, in eens allen tegelijk onder elkander rondom den steen en kropen er de een na den ander onder door. Zulks ging met geen geringe pijnen en moeiten gepaard, uit hoofde der engte des doortogts en de scherpheid van den binnenkant der rots. Ieder bedevaart-ganger kroop nu, het aangezigt en den buik over den grond slepende, even als iemand die zwemt, langzaam de spelonk naar binnen en drukte en perste zich tusschen de scherpe rotspunten door. Beide geslachten waren gehouden zich aan deze vernederende wijze van godsdienstoefening te onderwerpen. Naakte beenen en andere ontbloote deelen des ligchaams werden hier, zoo als niet missen kon, voor elks oogen ten toon gesteld, welke onvermijdelijke tentoonstelling en onwelvoegelijkheid begon toe te nemen, naar gelang der worstelingen en bijzondere ligchaamsbewegingen, met welke vooral de zwaarlijvige pelgrim daarbij te kampen had. Over de elf honderd personen had men op deze wijze, in den loop van den dag, deze godsdienstige plegtigheid zien ten uitvoer brengen. Een der weleerwaarde heeren, die daarbij aan den ingang der grot tegenwoordig was, riep nu en dan met luider stem: » O, hoe groot hoe vast is hun geloof! Verscheidene hunner weleerwaarden liepen dien dag onophoudelijk tusschen de kapel en de heilige rots heen en weder.

Dit zoo hoog in eere staande voorwerp, wordt voor heilig gehouden, zegt de *Waterford Mail*, en men schrijft aan hetzelve ook wonderdadige vermogens en eigenschappen toe. Men zegt dat die steenrots op de oppervlakte des Oceaans uit *Rome* is komen aandrijven, tijdens dat ST. DECLAN zijne kerk te Ardmore gebouwd en uit dien steen eene groote klok voor den toren dier kerk, alsmede eenige priesterlijke gewaden voor zich zelf heeft te voorschijn gebragt. Op eenen kleinen afstand van dit geheiligd en miraculeus gedenkteeken is de waterbron diens heiligen, boven op de steilte of op den boven de golven overhangenden kruin eens steenrots. Het was hier, alwaar de vrome menigte, na die kruipende onderaardsche bedevaart, bijeen kwam, om van dit geheiligd water te drinken, derzelver voeten te wasschen, derzelver paternosters te draaijen, zich wederkeerig met het gezegend vocht, hetwelk uit die bronwel vloeide, te besprenkelen. Na den afloop dezer godsdienstige verrigtingen, begaf men zich naar het graf van den Heiligen. Honderden verdrongen zich nu hier rondom die geheiligde plaats, om een handvol van die wonderdadige aarde meester te worden, onder welke men gelooft dat het stoffelijk overblijfsel van DECLAN begraven ligt. Eene vrouw stond tot aan de borst toe in het graf, en deelde aan ieder een handvol van die aarde uit, waartegen zij wederkeerig eene stuiver of halve stuiver voor den heiligen ontving. Kort daarop was het verblijf diens welgelukzaligen ter diepte van vier voet uitgedolven, en zulks alleenlijk door hetgeen de vromen met de nagels hunner vingeren daaruit gekrabbeld hadden. Een menschelijk geraamte van verbazende grootte zat aan het hoofdeneind van het graf regt op en neer, en het volk, in den waan dat zulks de echte reliquien van hunnen heiligen patroon waren, boog zich voor hetzelve eerbiedig ter aarde, en beschouwde het als of de man zelve uit wederliefde was opgestaan, om ooggetuige te zijn van derzelver eerbewijzingen, en om hun te verzekeren, dat hij derzelver voorspraak in den hemel zoude zijn. Met dit graf-bezoek eindigden de plegtigheden van dien dag, welke bij allen, die den naam en de reliquien van *Waterfords* geschuts-engel in eere houden, op veel hooger prijs gesteld werd dan de sabath. Dan in weerwil die heiligen dag in de allerootmoedigste oefeningen was doorgebragt, grepen er niettemin nog dien zelfden nacht de hevigste onlusten en baldadigheden onder die zelfde vrome bedevaartgangers plaats. De tenten, in welke gedurende den loop van den dag de whiskij- of jenevervaten, ter eere des heiligen patroons, geledigd waren, waren nu opgevuld met de vrome bedevaart-gangers, die tot het aanbreken van den volgenden morgen, de omliggende bergen en rotsen door hun dronkenmans geraas en gevloek deden weergalmen. (*Gentlemen's Magazine* 1826.)

Het komt mij voor dat deze processie, welke geenszins de eenige in *Europa* is, alwaar de pelgrims van beide geslachten, met bloote billen op derzelver buiken langs den grond spartelen, eene hernieuwing is van de zoogenaamde reis naar het vagevuur van ST. PATRIK, welks opening, door dien heiligen, op een door den *Derg* gevormde eilandjes aldaar ontdekt geworden was, doch welke vagevuurs-togten, die insgelijks bestonden in het kruipen door eene onderaardsche spelonk onder de rotsen, reeds door HENDRIK VIII. verboden waren. Men vindt een omstandig verslag van dat Iersche vagevuur en van de jaarlijksche processie derwaarts, in LEBRUN, IV. deel, in zijne *Histoire des pratiques superstitieuses*, en eene niet minder belangrijke beschrijving in M. SALGUES, *des erreurs*; doch in beiden wordt daarvan gewag gemaakt als van iets, hetwelk lang opgehouden heeft te bestaan, en wel verre van te vermoeden, dat zulke verfoeijelijkheden weder in 1826 zouden vernieuwd worden.

De Kommissie tot onderstand aan, niet door eenig armbestuur bedeelde, behoeftigen, ten gevolge van de algemeen heerschende ziekte te Groningen, de misvatting vernomen hebbende, als of zij namelijk, bij hare bekendmaking van den 20. dezer, (*) alleenlijk van hare Stadgenooten giften in gelde of in goederen zoude verlangen, haast zich bij deze aan hare LANDGENOOTEN, met verwijzing naar den geest en de strekking van voorzeide bekendmaking, nader mede te deelen, dat de nood en het getal der behoeftigen veel te groot zijn, om genoegzame voorziening alleen uit deze stad te mogen verwachten, alwaar zoo vele kwijning in ambacht, nering en handel plaats heeft, en zoo vele huisgezinnen door ziekte- en doodskosten bezwaard zijn geworden.

Zeer aangenaam zal het dus aan de Kommissie zijn, ook van andere plaatsen, en bijzonderlijk van zoodanige, die van eene heerschende ziekte en groote sterfte zijn verschoond gebleven, blijken van deelneming, weldadigheid en menschenliefde te mogen ontvangen, hetzij onmiddelijk, hetzij door *Sub*-Kommissien, die men elders zal gelieven op te rigten, en met onze Kommissie in betrekking te stellen, waartoe zij hiermede zeer vriendelijk en met allen gepasten aandrang uitnoodigt.

Groningen, den 27. September 1826.

De Kommissie voornoemd:

J. Auwen, Jr. G. Bakker. M. Busch, Voorzitter. *G. van Calcar, Jr. Th. A. Clarisse. S. J. van Coevorden. J. C. Eberwein. H. W. van Giffen. E. Hondebeek Heerkens. A. J. van der Hoop. A. Schim van der Loeff. H. Nienhuis. O. J. Quintus*, Secretaris. *S. Stratingh, Ez. O. van Swinderen. R. de Marees van Swinderen, Rz.*, Thesaurier. *J. P. A. Wintgens. W. Wouters.*

De Kommissie tot onderstand aan, niet door eenig armbestuur bedeelde, behoeftigen ten gevolge van de algemeen heerschende ziekte te Groningen, maakt bij deze, ten vervolge van het slot harer bekendmaking van den 20. dezer, kennelijk aan het belangnemend publiek, dat tot ontvang van giften in KLEEDINGSTOFFEN zal worden gevaceerd in het Ommelanderhuis te dezer stede, des Maandags en Donderdags van half drie tot vier ure na den middag, — zullende wegens de in ontvangneming van giften in *Turf* en *Levensmiddelen*, nadere opgave gedaan worden, zoodra men van de noodige lokalen daartoe zal zijn voorzien.

Groningen, den 27. September 1826.

De Kommissie voornoemd:

M. Busch, Voorzitter. *O. J. Quintus*, Secretaris.

(*) Deze bekendmaking is van den volgenden inhoud.

Nederlands geschiedenis, ook die dezer eeuw, getuigt roemrijk en onwedersprekelijk, dat, bij de ondervinding van algemeene of meer plaatselijke rampen, het hart en het vermogen der Nederlanders, als het ware, zamenvloeijen, om de geledene verliezen aan te vullen, en, zoo veel mogelijk, te herstellen. Welk Nederlander zal, bij de herdenking van den jongsten watersnood, van de ramp van Leijden, en van de overstroomingen der rivieren in Gelderland en Holland, meerdere voorbeelden verlangen! En wie zal de deelneming van Groningen daaraan betwisten!

Nu treft Groningen zelve eene, ook in de gevolgen, zeer zware ramp door de aldaar algemeen heerschende ziekte, die een aanmerkelijk deel der bevolking op het ziekbed nederlegt, en eene menigte doet bezwijken. Waardoor vele huisgezinnen van den vlijtigen daglooner en van den nijveren ambachtsman tot den laatsten spaarpenning moeten verteren, en tot eenen spotprijs het huisgeraad moeten te gelde maken, ja! nog daarenboven door den onverbiddelijken dood derzelver verzorgers moeten verliezen. De, veelal ziekelijk, overgeblevene in zulke huisgezinnen zijn aanvankelijk in kommer en ellende gedompeld, en kunnen den naderenden winter niet dan met vertwijfeling aanstaren.

De middelijdenswaardige huisgezinnen en personen, zoo veel mogelijk, *naar mate men daartoe zal worden in staat gesteld*, te redden; van nu af aan en in den aanstaanden winter hunne ziekelijke, en naauwelijks bedekte, ligchamen te kleeden; hunne kleumende leden, en meestal koude woningen, te verwarmen; hunne honger en dorst door voedsel te stillen; hunne kwijnende krachten te herstellen; hen op te beuren uit de mismoedigheid, die hen ter nederdrukt; hen te bevrijden van de vernedering der volslagene armoede; en hen te behouden als eene nuttige schakel in de burgerlijke maatschappij: — dit alles heeft eenige ingezetenen dezer stad vereenigd tot eene Commissie, van welkers oprigting bij deze aan Ulieden, en het verder belangstellend publiek, wordt kennis gegeven. De werkzaamheden der commissie zullen bestaan in:

1. De opmaking eener lijst van de huisgezinnen, of enkele personen, die, ofschoon *onbedeeld door de Diakonij*, evenwel *ten gevolge van de heerschende ziekte te Groningen*, onvermogend zijn of nog zullen worden, om zich het noodige onderhoud reeds nu en gedurende den aanstaanden winter te verschaffen.
2. De verzameling van *gelden en giften in kleedingstoffen, turf en levensmiddelen*, welke ter bezorging van gezegd onderhoud bij de Commissie zullen inkomen.
3. De verdeeling en uitreiking der goederen, welke uit voormelde gelden en giften aan de behoeftigen in kleeding, turf en voedsel zullen kunnen worden verstrekt.
4. Het van dat beheer, te zijner tijd, doen van de verschuldigde rekening en verantwoording.

De giften in geld of goederen, welke de Commissie vertrouwt dat mildelijk, voor zoo verre de drukkende omstandigheden in *Groningen* zulks toelaten, van alle kanten zullen toevloeijen, en, in naam dier behoeftigen, van Ulieden, en ook van elders, met dankerkentenis zullen worden aangenomen, zullen, wat betreft de *gelden*, van af Maandag den 25. September, dagelijks, behalve des Zondags, worden in ontvang genomen des *voormiddags van tien tot twaalf ure*, ten huize van den Thesaurier, het lid *R. de Marees van Swinderen Rz.*, bij wien ook eene geslotene bus zal worden geplaatst voor hen, die daarin hunne geldelijke giften verkiezen te geven; zullende bij eene volgende bekendmaking nader worden opgegeven de tijden en plaatsen, waarop de giften in *kleedingstoffen, turf* en *levensmiddelen* zullen worden aangenomen.

Groningen, den 20. September 1826.

De Commissie voornoemd:

J. Auwen, Jr. G. Bakker. M. Busch, Voorzitter. *G. van Calcar, Jr. Th. A. Clarisse. S. J. van Coevorden. J. C. Eberwein. H. W. van Giffen. E. Hondebeek Heerkens. A. J. van der Hoop. A. Schim van der Loeff. H. Nienhuis. O. J. Quintus*, Secretaris. *S. Stratingh, Ez. O. van Swinderen. R. de Marees van Swinderen Rz.*, Thesaurier. *J. P. A. Wintgens. W. Wouters.*

Op den acht en twintigsten September achttien honderd zes en twintig, overleed op den huize *Wengelvelde*, onder *Wijhe*, na eene ziekte van slechts weinige dagen, de WelEdele Groot Achtbare Heer *JOHAN LUBBERT UMBGROVE*, in leven *Lid der Staten van Overijssel, oud Opperkoopman en Resident van Cheribon in Nederlandsch Oost-Indie.*

§ § § Mr. JACOB NYHOFF, Notaris, residerende te Arnhem, en L. H. N. BOSCH VAN ROZENTHAL, Notaris, residerende te Dieren, als daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg te Arnhem benoemd, zijn van meening, op Maandag den 16. October 1826, des namiddags ten 5 ure, bij den kastelein NAEFF, in het Heeren Logement, te Velp, bij Arnhem, publiek op hoogen te doen inzetten, om veertien dagen daarna, zijnde Maandag den 30. October 1826, ter zelver uur en plaatse aan den meestbiedenden finaal te worden verkocht:

1. Een Hecht en Sterk kapitaal HEERENHUIS en ERVE, met KOETSHUIS en STALLING voor vier Paarden, gemerkt No. 134; zijnde het Huis voorzien van MARMEREN GANG, hebbende vier meest gestukadoorde en behangen BENEDEN- en acht dito dito BOVENKAMERS, KEUKEN, twee KELDERS, MEIDEN- en KNECHTSKAMERS, ZOLDERS, differente zeer ruime BERGPLAATSEN, diverse POMPEN van Regen- en Bronwater, GASONS en extense MOESTUIN, voorzien van exquise VRUGTBOOMEN, voorts:
2. Een daaraanschietend, bevallig aangelegd en lommerijk BOSCHJE van Acacia en ander Plantsoen, in het midden waarvan zich Bouwland bevindt, wijders:
3. Een aanmerkelijk stuk best BOUWLAND, en eindelijk
4. Nog een daaraan naastgelegen HUIS en ERVE, gemerkt [...] bewoond en gebruikt bij TERSTEEG, alles in zijne bekende voor- en kenpalingen, alleraangenaamst gesitueerd aan één blok, in het vrolijke Dorp Velp, nabij Arnhem, vlak aan den Straatweg, zijnde nagelaten door wijlen den Wel Edelgeb. Heer Mr. L. J. VAN DER SLUYS, in leven Burgemeester en Notaris aldaar, en zijnde te zamen groot ruim 1 Bunder, 70 Roeden en 32 Ellen.

De Veiling zal plaats hebben in de navolgende massa's en Perceelen: a. 1ste en 2de Perceelen, b. 3de Perceel, c. 4de Perceel, d. 1ste, 2de en 3de Perceelen, e. Generale Massa.

5. Een klein stukje BOUWLAND, gelegen over de Poel, te Worth-Rheden, in pacht bij H. BOSVELD, nagelaten als voren.

Nadere informatien zijn te bekomen ten Kantore der gemelde Notarissen respectivé, mitsgaders van den heer Advokaat SCHEIDIUS, te Arnhem, terwijl zij, die bezigtiging en aanwijzing begeeren, verzocht worden, zich ten dien einde vooraf te adresseren aan het kapitale Huis.

§ § § Mr. JACOB NYHOFF, Notaris te Arnhem, zal op Donderdag den 12. en 26. October 1826, des avonds ten zes ure, in het Zwijnshoofd te Arnhem, publiek veilen en finaal verkoopen:
Een Hecht en Sterk HUIS en ERVE, zeer ter nering staande en gelegen binnen Arnhem, in de Oeverstraat, nabij de Rijnpoort, wijk B. No. 77, tusschen de Erven VAN HULSTEIN ter eene en KARNENBEEK ter andere zijde.
Nadere informatien en inzage der Conditien zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris. (*)

§ § § Mr. JACOB NYHOFF, Notaris te Arnhem, zal op Donderdag den 12. en 26. October 1826, des avonds ten zes ure, in het Zwijnshoofd te Arnhem, publiek veilen en finaal verkoopen:
Een Hecht en Sterk HUIS en ERVE, staande en gelegen binnen Arnhem, in de Koningstraat, wijk F. No. 11, tusschen de Erven van H. J. GAMELKOORN ter eene en L. VERDONCK ter andere zijde, zijnde bewoond door den Boekbinder DE JONG.
Nadere informatien en inzage der Conditien zijn te bekomen ten Kantore van gemelden Notaris.

† † † TE HUUR, om primo Februarij 1827 te aanvaarden, het LANDGOED DREIJEN, kennelijk zeer aangenaam gelegen aan den Straatweg van Arnhem op Utrecht, ¼ uur van Arnhem; te bevragen bij den Notaris Mr. JACOB NYHOFF, in de Bakkerstraat te Arnhem. Brieven franco.

In Naam des Konings en het Geregt.
VERKOOPING
Ter Rolle van de Regtbank van Eersten Aanleg, zitting houdende te Arnhem, van

1. Eene KATERSTEDE, de kleine Keurhorst genaamd, gekwoteerd C. No. 5, bestaande in HUIS, HOF en ZAAILAND, te zamen ongeveer groot 96 Roeden 51 Ellen, 8 Palmen en 56 Duimen, gelegen onder Wilp, oost T. KEURSTAART, zuid de Veld- en Koestraat, west G. JANSSEN ARFBINK, noord H. Lammers, in gebruik bij G. J. SIEMELINK en G. J. WOUDENBERG.
2. Twee Kampen BOUWLAND, bij en aan elkander gelegen, met AKKERMAALSHEGGEN en eenige EIKEN BOOMEN, groot ongeveer een Bunder, 91 Roeden, 88 Ellen, 62 Palmen en 9 Duimen, oost en noord de Veldstraat, zuid G. J. BERENDSEN, west H. HAGEN, in gebruik bij DERK OTTEN en HENDRIK LINTHORST.
3. Twee stukken ZAAILAND en daaraan gelegen AKKERMAALSBOSCHJE, in gebruik bij JAN HENDRIKS DEKKER en DERK OTTEN, groot ongeveer 4 Bunders, 80 Roeden, 89 Ellen, 35 Palmen en 17 Duimen, belend oost T. KEURHORST, zuid Broekhuyzen, west en noord de Heer VAN WIJNBERGEN.
4. Een stuk WEIDELAND, groot 2 Bunders, 55 Roeden, 46 Ellen, 99 Palmen en 14 Duimen, in gebruik bij GERRIT JAN SIEMELINK, Oost de Stouwgrave, west TEUNIS KEURHORST, Zuid HARMEN OLEMAN, Noord de Heer VAN WIJNBERGEN.
5. Een stuk BOUW- en WEIDELAND met AKKERMAALSBOSCH, in gebruik bij GERRIT JANSSEN KRUIDBOSCH, groot ongeveer 5 Bunders, 71 Roeden, 68 Ellen, 48 Palmen en 66 Duimen, Oost de Stouwgrave, Zuid en West WILLEM STOPPEL, Noord het Belstraatje, alles gelegen onder Wilp, Kanton Twello, Kwartier Arnhem.

Deze Vaste Goederen zijn gearresteerd ten verzoeke van de Heeren GERRIT ALBERS en BEREND ALBERS, Kooplieden, te Deventer, behoorlijk gepatenteerd, hebbende domicilie gekozen te Arnhem, ten huize van Mr. VISSCHER BOURICIUS aldaar, in de Koningstraat F. No. 33, woonachtig, welke door Executanten ter dezer zake tot Procureur is geconstitueerd, en ten laste van ALBERT BEUMER, Bouwman, wonende te Terwolde, Kanton Twello, Kwartier Arnhem, bij Proces-Verbaal door den Deurwaarder GRADUS SMITS te Twello, op den 5. Mei 1826 opgemaakt te Apeldoorn, den 6. dier maand geregistreerd, ten Burele van Hypotheken van het kwartier Arnhem, den 21. Junij 1826, D. 3 No. 4, en ter Griffie van de Regtbank van het Kwartier Arnhem, den 28. dier zelfde maand overgeschreven.
De voorloopige toeschatting heeft plaats gehad den 29. September 1826, tegen opprijsstelling van tien guldens voor ieder perceel, zonder verhooging van bod.
De definitieve verkoop is bepaald op den dertigsten November 1826, ter Rolle voormeld.

Hetgeen certificeert,
VISSCHER BOURICIUS.

† † † A. J. N. GODEFROY, Notaris te Arnhem, zal, ter instantie van Mejufvrouw de Weduwe van wijlen den Heer H. WILLBRINK te Velp, op den 14. October 1826, des namiddags om 4 uren, in het Logement de Zwaan, te Velp, publiek, voor den tijd van zes jaren, verpachten:
1. Eene extra beste WEIDE, gelegen in het [...] aan den Langen Wal, groot ongeveer 4 Bunders, 68 Roeden, 36 Ellen Nederlandsch.
2. Eene dito WEIDE, gelegen in het Worthrhedensche Broek, groot ongeveer 2 Bunders, 55 Roeden en 47 Ellen.
3. Een stuk extra best BOUWLAND, op den Ketelberg, onder Velp, gelegen, groot ongeveer 3 Bunders, 40 Roeden en 53 Ellen.
4. Een stuk dito BOUWLAND, gelegen in den Velpschen Enk, groot ongeveer 42 Roeden en 57 Ellen.
Nadere informatie zijn te bekomen ten Kantore van voornoemden Notaris.

§ § § De Notarissen L. H. N. BOSCH VAN ROZENTHAL, residerende te Dieren, en A. J. N. GODEFROY, residerende te Arnhem, als daartoe door de Regtbank van Eersten Aanleg in het Arrondissement Arnhem benoemd, zullen, ten overstaan van den Heer Vrederegter in het Kanton Velp, op Maandag den 9. October 1826, des namiddags ten 5 uren, in het Logement de Zwaan, te Velp, bij toeslag verkoopen:
Een zeer logeabel, modern gebouwd HEERENHUIS en ERVE, alleraangenaamst staande en gelegen midden in het Dorp Velp, nabij Arnhem, zijnde No. 122, aan den Koninklijken Straatweg van Arnhem op Zutphen, voorzien van zeven differente KAMERS met verschillende gemakkelijke INRIGTINGEN in dezelve, voor het grootst gedeelte Behangen, DOMESTIEKEN-KAMERS, ruime DROOGZOLDERS, KEUKEN, KELDER, WEL- en REGENBOMPEN, KOETSHUIS en STALLING, met ruime REMISES.
Voorts twee groote MOESTUINEN, aan elkander achter hetzelve perceel gelegen, voorzien met exquise VRUGTBOOMEN, BLOEMPERKEN, TERRASSEN en BLEEKVELDEN.
En eindelijk ongeveer 28 Nederl. Roeden en 39 Ellen daaraan gelegen BOUWLAND.

Deze Goederen zijn bij den inzet gebragt:

1.	Perceel het Huis cum annexis, met Moestuin op	f 7660. 00
2.	Perceel, de Moestuin, schietende achter het Erf van den Heer C. HENNY, op	108. 00
3.	Perceel, het Bouwland, op	382. 00
	Massa van het 1. en 2. perceel, op	7868. 00
	Massa der 3 Perceelen, op	8560. 00

Iemand aanwijzing begeerende, adressere zich ten dien einde te Velp, bij den Heer H. AVELINGH; terwijl, ten aanzien van de Konditien van Verkoop, informatien zijn te bekomen, ten Kantore van voormelde Notarissen.

† † † Mr. N. G. FRANCKEN, Notaris te Elst, zal op Zaturdag den 21. October 1826, bij inzet, en den 4. November daaraan, bij toeslag, des voormiddags ten tien ure, ten huize van H. SIPMAN, te Heteren, publiek verkoopen: eenen BOUWHOF, buitendijks onder Heteren, gelegen, bewoond bij G. WIDLEMSEN, groot ruim 26 bunder, en zulks in perceelen en massa, breeder bij billetten omschreven.

§ § § UIT DE HAND TE KOOP, een [...] WAGEN met den noodige MAGAZIJNEN en VASEN, eene fraaije KAPSTEKEL voor een Paard, zoo goed als nieuw; twee [...] DEN TUIGEN, met Pleet gemonteerd, welke [...] lijk kunnen worden gebruikt; twee BOKKEN [...] TJES; alsmede een PLEIZIER- en TOUR[...]RETJE voor een Paard. Een en ander te bevragen bij [...] TRAANBOER, Mr. Smid te Arnhem.
Voorts worden verlangd twee SMIDSKNECHTEN, hun werk aan de Bank, alsmede aan [...] verstaande, tegen billijke belooning, welke [...] kunnen bekomen.

§ † § Sedert Donderdag avond 28 September 1826 wordt te Zutphen vermist, eene JUFVROUW, oud ruim [...] jaren, gekleed met Roode Katoenen Jas met een Geel Bloempje, Ligt Groen Jonkje met Roode Rand en Grijze Zomerhoed, en wier goed is gemerkt met de Letters I. E.
Een ieder, en inzonderheid Heeren Burgemeesteren dezer Provincie worden ten vriendelijksten uitgenoodigd bij eenige ontdekking daarvan aan den Ondergeteekenden dadelijk kennis te willen geven, en wordt dengenen die haar, het zij levend of dood, mogt weten aan te wijzen, vijftig Guldens tot eene belooning aangeboden.

B. NIMAN,
Te Zutphen.

§ † § Bij J. P. CAZIUS, Koopman in Wijnen te Utrecht, is verkrijgbaar gesteld HOUTAZIJN, tot onderscheidene prijzen, naar gelang der sterkte. (Zie algemeene Kunst- en Letterbode van den 25. Augustus 1826, No. 37.)

Te ARNHEM, bij C. A. THIEME, Boekdrukker.